

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.9.2011
KOM(2011) 551 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**OPBYGNING AF TILLID TIL RETSVÆSENET OVERALT I EU
ET NYT ASPEKT AF UDDANNELSEN AF RETSVÆSENETS AKTØRER I EU**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**OPBYGNING AF TILLID TIL RETSVÆSENET OVERALT I EU
ET NYT ASPEKT AF UDDANNELSEN AF RETSVÆSENETS AKTØRER I EU**

1. INDLEDNING

Den Europæiske Union er baseret på retsstatsprincippet, som kombinerer EU-ret og nationale retssystemer. Begge dele anvendes af nationale dommere, som arbejder under forskellige retssystemer og traditioner. Etableringen af en europæisk retskultur, som er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet og et uafhængigt retsvæsen, er central for, at et europæisk retsområde kan fungere effektivt. Uddannelse af retsvæsenets aktører er et afgørende element i denne proces, da det fremmer den gensidige tillid mellem medlemsstater, retsvæsenets aktører og borgere.

Europa-Kommissionens mål er at sikre, at halvdelen af retsvæsenets aktører i EU kan deltage i uddannelse inden 2020 gennem anvendelse af alle tilgængelige ressourcer på lokalt, nationalt og europæisk niveau i overensstemmelse med målsætningerne i Stockholmprogrammet¹.

Det kræver engagement og fuldt samarbejde af interessenter på alle niveauer at nå dette mål. Det er afgørende, at medlemsstaterne, domstolene, retsakademierne og de juridiske erhverv styrker deres juridiske uddannelsesaktiviteter. Da det er dem, der er bedst i stand til at sørge for, at EU-retten bliver integreret i de nationale uddannelser, skal foranstaltninger på EU-plan være et supplement til nationale aktiviteter.

EU-ret på nationalt plan

EU-retten præger en lang række forskellige aktiviteter på nationalt plan. Den har en stor indvirkning på enkeltpersoners og virksomheders dagligdag. Den skaber rettigheder og forpligtelser, som de nationale domstole skal beskytte. De nationale dommere er blevet de primære dommere i EU-retlige anliggender. Med de mange ændringer af Den Europæiske Unions traktater er omfanget og virkningen af EU-retten øget, og adgangen til domstolsprøvelse er styrket. Lissabontraktaten styrkede EU's kompetencer, særlig på området frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Gensidig tillid med henblik på gensidig anerkendelse

Gensidig anerkendelse er hjørnестenen i det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige anliggender som omhandlet i artikel 67, 81 og 82 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Det er nødvendigt med et dybtgående kendskab til de forskellige nationale retssystemer for at sikre anerkendelse af retsafgørelser, samarbejde mellem retlige myndigheder og hurtig gennemførelse af beslutninger. Det er også et vigtigt led i at opbygge

¹ [EUT C 115 af 2010, s. 1.](#)

gensidig tillid. Nationale dommere i alle retsinstanser og alle steder, lige fra Sicilien til Lapland, skal have tilstrækkelig viden om EU-retten og de nationale retssystemer.

Effektiv gennemførelse af EU-retten

Udviklingen af EU-retten skal kombineres med en effektiv gennemførelse², som sikrer retssikkerhed og ensartet fortolkning. Uddannelse af dommere og retspersonale i EU-ret er en af de vigtigste anbefalinger i Mario Montis rapport³ og skal give borgere og virksomheder mulighed for at forsvare deres rettigheder og sikre, at det indre marked fungerer effektivt. Dette er en af prioriteringerne i handlingsplanen om gennemførelsen af Stockholmprogrammet⁴ og Kommissionens rapport om unionsborgerskab 2010⁵. Europa-Parlamentet understreger også, at passende juridisk uddannelse i høj grad vil forbedre det indre markeds funktion og gøre det lettere for borgerne at udøve deres rettigheder⁶.

En klar understøttende rolle for EU

Med Lissabontraktaten⁷ har EU fået beføjelser til at "støtte [...] uddannelse af dommere samt andet personale i retsvæsenet" i sager, der vedrører retligt samarbejde på det civil- og strafferetlige område. I Europa 2020-strategien⁸ opfordres der til effektive investeringer i uddannelse og sammenhængende retlige rammer på europæisk niveau. Kommissionen vil benytte disse nye muligheder til at skabe stærke og legitime rammer for uddannelse i EU-ret.

Europa-Parlamentet har konsekvent slået til lyd for udviklingen af en reel europæisk retskultur som forudsætning for det europæiske retsområde⁹. Det Europæiske Råd¹⁰ har opfordret til stærke EU-tiltag for at fremme en ægte europæisk rets- og retshåndhævelseskultur.

Alt i alt nødvendiggør disse elementer en trinvis ændring i den måde, uddannelsen af retsvæsenets aktører er organiseret på i EU, for så vidt angår indhold og omfang, så den bliver systematisk tilgængelig for de af retsvæsenets aktører, der er involveret i gennemførelsen af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

I 2010 indledte Kommissionen en bred høring af alle interessenter, herunder Europa-Parlamentet, medlemsstaterne, Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen), Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN) og dets medlemmer, medlemmer af Justice Forum¹¹, særlig Det Europæiske Retsakademi, Rådet for Advokatsamfund i Den Europæiske Union (CCBE), Sammenslutningen af Notarer i Den Europæiske Union (CNUE), Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer (ENCJ), Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole og

² "[Et resultatorienteret Europa – anvendelse af fællesskabsretten](#)", KOM(2007) 502 endelig.

³ M. Monti, [En ny strategi for det indre marked](#), 9. maj 2010.

⁴ [KOM\(2010\) 171](#).

⁵ [KOM\(2010\) 603](#).

⁶ Beslutning om [juridisk uddannelse – Stockholmprogrammet](#), 17. juni 2010.

⁷ Artikel 81, stk. 2, litra h), og 82, stk. 1, litra c), i [TEUF](#).

⁸ [KOM\(2010\) 2020 endelig](#).

⁹ Betænkning [2010/2080\(INI\)](#).

¹⁰ Jf. fodnote 1, side 2.

¹¹ [Justice Forum](#).

Sammenslutningen af Statsråd og Forvaltningsdomstole i Den Europæiske Union. Deres input¹² blev brugt til at fastlægge hovedaktiviteter og centrale prioriteter.

2. OP I ET HØJERE GEAR: UDDANNELSE AF HALVDELEN AF RETSVÆSENETS AKTØRER I EU INDEN 2020

Der er mange aktører inden for retsvæsenet i EU såsom dommere, personale ved domstolene og forskellige former for retlige aktører¹³.

Retsvæsenets aktører i de 27 medlemsstater

Juridiske dommere	79 100
Anklagere	35 032
Advokater og sagførere	868 615
Personale ved domstolene	351 220
Fogeder	29 060
Notarer	38 269
I alt	1 401 296¹⁴

Uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU-ret, uanset om det er på nationalt eller europæisk niveau, er fortsat begrænset. I maj 2011 erklærede 51 % af dommerne og anklagerne, at de aldrig havde deltaget i uddannelse i EU-ret eller en anden medlemsstats lovgivning, mens 74 % anførte, at antallet af sager, som involverer EU-ret, er steget i årenes løb. 24 % af dommerne og anklagerne havde aldrig deltaget i uddannelse i EU-ret, fordi der ikke fandtes en sådan uddannelse¹⁵. Aktiviteterne varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat, idet antallet af dommere eller anklagere, som uddannes hvert år, varierer fra 240 til 13 000. Kommissionen finansierede eller medfinansierede 162 projekter med næsten 26 000 deltagere mellem 2007 og 2010.

Dommere og anklagere kommer i første række, da de er ansvarlige for at håndhæve og overholde EU-retten, men uddannelse i retslige forhold er også væsentlig for andre af retsvæsenets aktører. Personalet ved domstolene skal bistå ofre i overensstemmelse med de europæiske rammer. Europæiske borgere, som udøver deres ret til fri bevægelighed, kan komme ud for situationer, hvor de har brug for bistand fra advokater eller notarer med ekspertviden om EU-retten. Alle retsvæsenets aktører spiller en rolle med hensyn til at sikre, at børn kan deltage i retssystemet på den bedste måde¹⁶.

¹² Der er foretaget en sammenfatning af resultaterne af høringen her.

¹³ Artikel 81, stk. 2, litra c), og artikel 82, stk. 1, litra c), nævner udtrykkeligt dommere, anklagere og andet personale i retsvæsenet. Selvom advokater er et uafhængigt erhverv, udgør de en integreret og nødvendig del af retsplejen, og de spiller en central rolle i gennemførelsen af EU-retten. Notarer derimod er mindre involveret i retsplejen, men i flere medlemsstater har de en vis kompetence inden for retsplejen, der også medfører, at de bidrager til gennemførelsen af EU-retten. Under hensyn til ånden bag traktatens bestemmelser og til deres formål kan disse bestemmelser udstrækkes til også at omfatte disse to erhverv.

¹⁴ [De europæiske retssystemer 2010](#), CEPEJ, Europarådet (Tyskland: Data fra 2006).

¹⁵ Foreløbige statistiske oplysninger, Europa-Parlamentets undersøgelse "Juridisk uddannelse i EU's medlemsstater", offentliggøres i oktober 2011.

¹⁶ KOM(2011) 60.

Uddannelse af retshåndhævelsespersonale er også vigtig, og Kommissionen vil fremlægge en meddelelse midt i 2012 om udviklingen af en europæisk uddannelsesordning for dette personale.

Målet er at uddanne alle retsvæsenets aktører, uanset om det er dommere, anklagere, personale ved domstolene, advokater eller andet retspersonale.

3. UDDANNELSE AF RETSVÆSENETS AKTØRER

En praktisk tilgang til uddannelse af retsvæsenets aktører i EU

Uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU skal være praktisk orienteret for at tiltrække de aktører, der sørger for, at retssystemerne kan fungere. Den skal være relevant for deres daglige arbejde, afvikles i korte perioder og være baseret på effektive læringsmetoder. I maj 2011 havde 19 % af dommerne og anklagerne ikke deltaget i uddannelse i EU-ret på grund af manglende tid¹⁷.

Uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU skal omfatte **grund- og videreuddannelse**. Alle nye advokater skal kende til EU-retten lige fra starten. Grunduddannelse, enten før eller samtidig med tiltrædelse af juridiske erhverv, skal suppleres af livslang uddannelse, så retsvæsenets aktører altid er ajourførte og ved, hvor og hvordan de får nye kompetencer og oplysninger.

Medlemsstaterne skal i deres evaluering af dommernes og anklagernes arbejdsbyrde betragte den **tid**, de er væk fra domstolene, som en investering i **retssystemets kvalitet**.

Fastlæggelse af prioriterede områder

Hovedindholdet i EU-retten, herunder materiel ret og procesret, instrumenter for retligt samarbejde og EU-Domstolens tilsvarende retspraksis, bør stå i centrum i uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU.

Under høringen afdækkede interessenterne uddannelsesbehov på følgende **politikområder**, der kan betragtes som uddannelsesprioriteringer: miljøret, civilret, aftaleret, familieret og erhvervsret, konkurrenceret, intellektuelle ejendomsrettigheder, strafferet (særlig gennemførelse af den europæiske arrestordre), forbrydelse mod EU's finansielle interesser, grundlæggende rettigheder og databeskyttelse. Der kan også fastlægges prioriteringer på visse områder, hvor EU har konstateret, at sektorspecifik lovgivning kun overholdes i ringe grad, eller hvor sektorlovgivningen er yderst kompleks og teknisk.

Europa-Kommissionen tager disse prioriterede områder i betragtning i udarbejdelsen af sine finansielle programmer for uddannelse.

Kortsigtede udvekslinger

Ud over kendskab til EU-retten er det afgørende for et europæisk retsområde, som er baseret på tillid og anvendelse af principperne om gensidig anerkendelse, at retsvæsenets aktører øger deres kendskab til retssystemerne i hele Europa.

¹⁷ Se fodnote 15, s. 4.

Udvekslinger er **en af de bedste måder** til at få praktisk **viden om EU's instrumenter og andre retssystemer, udveksle erfaring** og dermed øge den gensidige **tillid** og forståelse.

Kommissionen ønsker at udvikle udvekslinger, **først og fremmest af nyudnævnte dommere og anklagere**. Udvekslinger under grunduddannelsen skal organiseres af nationale juridiske uddannelsesinstitutioner. Det ville fra starten få dommere og anklagere til at forstå og engagere sig fuldt ud i det europæiske aspekt af deres rolle.

*Europa-Kommissionen forventer at indføre **et to-ugers udvekslingsprogram for nye dommere og anklagere** fra 2014 og frem. Målet er i sidste instans at få alle nyudnævnte dommere og anklagere (ca. 2 500 om året) til at deltage i et udvekslingsprogram, som er organiseret af nationale juridiske uddannelsesinstitutioner.*

Teknologi til støtte for uddannelse: den europæiske e-Justice Portal og e-undervisning

Den europæiske e-Justice Portal er en kvikskranke for borgere, virksomheder og retsvæsenets aktører. Den indeholder **en bred vifte af oplysninger på 22 sprog** og fungerer som **referenceværktøj for uddannelse i retslige forhold**. Portalen vil blive videreudviklet, så den indeholder oplysninger om uddannelsesudbydere og uddannelsesarrangementer, giver nem adgang til juridiske databaser og uddannelsesmateriale af høj kvalitet og fungerer som et **indgangssted med hensyn til muligheder for medfinansiering** stillet til rådighed af Kommissionen.

Der er også brug for investeringer i **e-undervisning**, særlig for at imødekomme de tidsmæssige begrænsninger for retsvæsenets aktører.

*Europa-Kommissionen vil sikre, at **den europæiske e-Justice Portal** støtter uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU.*

*Den vil fremme udviklingen af **e-undervisning** som et fleksibelt værktøj til at nå flere slutbrugere.*

*Den vil udarbejde **praktiske retningslinjer** for specifik læringsadfærd inden for retsvæsenet og de bedst egnede **undervisningsmetoder**, som også kommer til at omfatte **evalueringer** af kvalitet og virkning og brug af fælles **kvalitetskriterier** og -indikatorer.*

Udvikling af sprogfærdigheder

Det er vigtigt at kunne et fremmedsprog og dets juridiske terminologi, og dette skal indgå i videreuddannelsen af retsvæsenets aktører. Det er en forudsætning for effektive forbindelser på tværs af medlemsstaterne, hvilket igen er hjørnestenen i det retlige samarbejde.

Det er afgørende, at alle interessenter er opmærksomme på uddannelse i juridisk terminologi på fremmedsprog.

4. UDBYGNING AF EKSISTERENDE STRUKTURER OG NETVÆRK

Det er en fælles udfordring at uddanne halvdelen af retsvæsenets aktører i EU inden 2020. Den håndteres bedst ved at **udbygge styrkerne ved og erfaringerne med de eksisterende strukturer, aktører og netværk, på nationalt såvel som europæisk plan**. I den sammenhæng og for at sikre den nødvendige respekt for uafhængige retssystemer og

selvstændig organisering af faglige sammenslutninger af advokater, notarer og fogeder ville det ikke være hensigtsmæssigt at skabe en monopolstruktur på europæisk niveau.

Den bedste løsning er, at **alle interessenter støtter udviklingen af uddannelse af retsvæsenets aktører i EU**, samtidig med at de sikrer, at uddannelsen opfylder alle aktørers behov og fremmer synergivirkninger og forbedrede resultater.

Udbygning af eksisterende styrker på nationalt plan

Der findes allerede en stor uddannelseskapacitet i **medlemsstaterne**, som har hovedansvaret for **kvaliteten og omfanget af uddannelsen af retsvæsenets aktører**. Der findes retsakademier, som udbyder grund- og videreuddannelse, i 17 medlemsstater. I andre medlemsstater organiseres uddannelserne af justitsministeriet, retsplejerådet eller domstolstjenesterne. Advokatforbund og notarsammenslutninger fastlægger nationale krav om videreuddannelse af deres medlemmer og tilrettelægger uddannelsesaktiviteter.

De eksisterende strukturer på nationalt, regionalt og lokalt plan er af afgørende betydning for, at det sikres, at uddannelsen af retsvæsenets aktører omfatter kurser i EU-ret og EU-procedurer, og at kurserne gennemføres regelmæssigt, er effektive og får betydning i det daglige arbejde.

I 2001 indledte Ecole Nationale de la Magistrature (Frankrig), Centro de Estudos Judiciários (Portugal) og Escuela Judicial del Consejo General del Poder Judicial (Spanien) et tæt samarbejde om udveksling af kommende dommere og anklagere i forbindelse med uddannelsesaktiviteter i disse tre lande med fokus på EU-retlige emner og deres egne nationale retssystemer. Dette initiativ har eksisteret uafbrudt siden da og er blevet udvidet gennem deltagelse af andre uddannelsesinstitutioner. I 2010, hvor det allerede omfatter 13 lande, er det blevet integreret i EJTN.

Advokatforbundene i Perpignan og Barcelona har i flere år arrangeret årlige fælles seminarer for at drøfte tilbagevendende problemer med gennemførelsen af EU's lovgivning i grænseoverskridende sager.

Der findes ikke **grunduddannelser** i alle medlemsstater. I maj 2011 erklærede 43 % af dommerne og anklagerne, at de ikke havde deltaget i uddannelse i EU-ret, den europæiske menneskerettighedskonvention eller andre medlemsstaters lovgivning som led i deres jurauddannelse, og 63 % havde ikke nogen grunduddannelse i EU-ret, inden de tiltrådte deres erhverv¹⁸. Retsvæsenets aktører bør imidlertid have tilstrækkelig **viden** om EU's retlige samarbejdsinstrumenter og som en indbygget **refleks** regelmæssigt henvise til europæisk retspraksis, bekræfte den nationale lovgivning og anvende EU-Domstolens præjudicielle procedure.

Der er adgang til **videreuddannelse** i alle medlemsstater, men den er ikke altid obligatorisk. Den omfatter ikke altid EU-retten og instrumenterne for retligt samarbejde.

Uddannelse i gældende EU-ret skal integreres systematisk i grunduddannelsen for retsvæsenets aktører og afspejle, hvordan national og europæisk lovgivning interagerer og påvirker deres daglige arbejde.

Europa-Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og de juridiske erhverv til at sikre, at retsvæsenets aktører, særligt dommere og anklagere, får mindst en uges uddannelse i gældende EU-ret og instrumenter i løbet af deres karriere.

*Europa-Kommissionen sigter mod at styrke samarbejdet mellem interessenterne og aktivt tilskynde til etablering af **sammenlutninger eller regionale grupper** af nationale retsakademier med henblik på udvikling af fælles uddannelser.*

Udbygning af eksisterende styrke på europæisk plan

Eksisterende udbydere af uddannelser for retsvæsenets aktører og europæiske netværk for retsvæsenets aktører bidrager i høj grad til at sikre en væsentlig fremgang i uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU. Der skal stadig gøres en indsats for at afhjælpe manglerne i uddannelsesindholdet, omfanget af aktiviteter og antallet af deltagere.

¹⁸ Se fodnote 15, side 4.

De faglige organisationers rolle på europæisk plan

Europæiske sammenslutninger af juridiske erhverv såsom CCBE, CNUE, ENCJ, Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole, European Forum of Judges for the Environment osv. spiller en vigtig koordinerende rolle.

Disse centrale partnere skal fremme uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU, evaluere relevansen af uddannelsernes indhold og metoder, formidle oplysninger om tilgængelige uddannelsesressourcer og sikre et bedre optag.

De europæiske juridiske organisationer skal endvidere udvikle uddannelsesaktiviteter og fælles læseplaner og dele bedste praksis med deres medlemmer. Det er vigtigt at sikre deres fortsatte engagement i uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU.

Tiltag fra Det Europæiske Retsakademi og andre uddannelsesudbydere på europæisk plan

Europæiske **udbydere af uddannelser for retsvæsenets aktører** er godt rustet til at uddanne deltagere med forskellige nationaliteter.

Det Europæiske Retsakademi¹⁹ udbyder videreuddannelser til retsvæsenets aktører (1 303 uddannet i 2010). Akademiet har omfattende erfaring med at arrangere seminarer i EU-ret for multikulturelle målgrupper. Det Europæiske Retsakademi spiller f.eks. en vigtig rolle i forbindelse med udviklingen af uddannelser for retsvæsenets aktører i ansøger- og kandidatlande.

Det Europæiske Retsakademi arrangerer sommerkurser i EU-strafferet for dommere, anklagere og forsvarere fra alle medlemsstater og anvender aktive metoder, herunder it-værktøjer, til at uddanne deltagerne i brugen af retlige samarbejdsinstrumenter i grænseoverskridende straffesager.

Andre europæiske uddannelsesorganer, som har uddannelse af retsvæsenets aktører blandt deres aktiviteter, omfatter European Centre for Judges and Lawyers under Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA), Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze (EUI), Europakollegiet i Brugge osv.

Europa-Kommissionen vil samarbejde med Det Europæiske Retsakademi og udbyderne af uddannelser for europæisk retspersonale under hensyntagen til bidrag fra den offentlige og private sektor med henblik på at sikre adgang til uddannelser af høj kvalitet for et større antal af retsvæsenets aktører.

Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN)

EJTN²⁰ er et netværk for nationale uddannelser af retspersonale og Det Europæiske Retsakademi. Det koordinerer deres initiativer, formidler bedste praksis, udvikler fælles læseplaner for **dommere og anklagere**, som skal bruges på nationalt niveau, og organiserer seminarer, hvor der anvendes aktive uddannelsesmetoder. Næsten 2 000 dommere, anklagere og undervisere deltager i netværkets aktiviteter hvert år. Mellem 2005 og 2010 arrangerede EJTN **udvekslinger mellem domstolene** for 2 175 dommere og anklagere og gav dermed

¹⁹ [Det Europæiske Retsakademi.](#)

²⁰ [EJTN.](#)

erfarne aktører inden for retsvæsenet mulighed for at udveksle bedste praksis og effektive løsninger.

EJTN skal forpligte sig til at **styrke bæredygtigheden af dets struktur** og **udvikle** en strategi for at nå flere af retsvæsenets aktører fra flere medlemsstater. EJTN skal fastholde det, der hidtil er opnået, og udvide sine aktiviteter ved at støtte nationale og lokale undervisere, organisere uddannelsesaktiviteter i fællesskab med retsakademierne, udvikle uddannelsesmoduler, herunder moduler med e-undervisning, og tilstræbe uddannelsesmetoder af højeste kvalitet. EJTN kan også bidrage til forandring ved at sikre, at uddannelsesprojekter, som præsenteres af **sammenslutninger af nationale uddannelser** med henblik på medfinansiering på europæisk plan, opfylder kriterierne og er af høj kvalitet.

EJTN skal opnå 1 200 udvekslinger mellem domstolene om året.

*Alle **medlemsstater** skal forpligte sig til at **øge deres finansielle bidrag og styrke deltagelsen af deres nationale uddannelser for retsvæsenets aktører i EJTN**, således at netværket kan spille en aktiv rolle.*

*Udviser netværket en styrket evne til at organisere og koordinere uddannelse af retsvæsenets aktører, vil Europa-Kommissionen **overveje at yde supplerende støtte**.*

5. EUROPA-KOMMISSIONEN SOM EN AKTIV PARTNER

Kommissionen vil være en **aktiv partner** for medlemsstaterne for at nå ambitiøse mål for uddannelsen af retsvæsenets aktører. Den vil tilføje de aktiviteter, som de nationale uddannelser iværksætter, merværdi via konkrete tiltag med henblik på at forbedre omfanget, kvaliteten, virkningen og rækkevidden af ordningen for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU, der skal omfatte uddannelsesforløb, grænseoverskridende udvekslinger og supplerende foranstaltninger.

5.1. Udarbejdelse af nye strategier for udvidelse

Offentlig-private partnerskaber

Uddannelse er ikke en særlig rettighed inden for den offentlige sektor, hvilket afspejles af advokatforbundenes aktiviteter i den sammenhæng. Offentlig-private partnerskaber kan skabe yderligere instrumenter til at håndtere udfordringerne på det europæiske retsområde, der ændrer sig hurtigt. Nye fælles ordninger, som er baseret på god praksis, giver mulighed for yderligere uddannelsesaktiviteter, samtidig med at målgruppens uafhængighed ikke bliver bragt i fare. Sprog- og e-undervisning kunne komme på tale.

Finlands advokatforbund afholder f.eks. uddannelseskurser for advokater, dommere og anklagere i juridiske spørgsmål i samarbejde med universiteterne i Turku, Helsinki og Lapland samt det finske justitsministerium.

Organer såsom Det Europæiske Retsakademi kunne være centrale i forbindelse med fremme af offentlig-privat samarbejde.

Europa-Parlamentet har altid støttet samarbejde med universiteter. Kommissionen kunne i fremtiden fremme "videnpartnerskaber" mellem universiteter, retsakademier og advokatforbund, som der opfordres til i Europa 2020-strategien²¹. Det igangværende pilotprojekt²², som samler virksomheder og uddannelsesinstitutioner om at udarbejde og levere nye læseplaner og kurser, udvikle innovative uddannelsesmetoder og fremme videndelingen mellem de videregående uddannelser og den private sektor, vil skabe erfaringer.

Det europæiske retsinstitut²³ vil samle akademikere og retsvæsenets aktører om forskningsprojekter med praktiske anvendelsesmuligheder. Derfor kan det komme med nyttige input om de emner, som skal dækkes af uddannelsesorganerne, og dermed bidrage til at afhjælpe mangler.

Europa-Kommissionen vil tilskynde flere offentlig-private partnerskaber til at udvikle innovative uddannelsesløsninger.

Gensidig anerkendelse af uddannelsesaktiviteter

Der skal åbnes mulighed for ordninger, som sikrer, at uddannelser, man har taget i en anden medlemsstat, bliver godkendt i ens hjemland. Et eksempel på dette er partnerskabet mellem advokatforbundene i Frankrig, Luxembourg og Belgien: Deres medlemmer kan deltage i fælles aktiviteter, som tæller med i deres årlige uddannelsesforpligtelser.

Brug af erfaringerne

Der bør anvendes knowhow og ekspertise fra andre erhvervsuddannelsesområder i uddannelsen af retsvæsenets aktører. På den måde kan man undgå dobbeltarbejde og genbruge uddannelsesprodukter af høj kvalitet.

Europa-Kommissionen kunne arrangere et årligt møde med deltagelse af alle juridiske erhverv med henblik på at udvikle nye idéer om aktiviteter og fremme udvekslingen af god praksis.

5.2. Økonomisk støtte

Fra 2007 til 2010 blev uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU støttet gennem finansiering eller medfinansiering af projekter på i alt 35,5 mio. EUR. Indtil nu har det befordret uddannelsen af mellem 4 000 og 9 000 af retsvæsenets aktører om året. Dette er imidlertid ikke nok i betragtning af målgruppens størrelse og behovet for at holde sig ajourført med EU-retten.

Yderligere finansiering vil gøre en forskel i forhold til at støtte flere og mere omfattende aktiviteter, så det bliver muligt at nå flere af retsvæsenets aktører og udbygge alle de eksisterende interessenters styrker.

²¹ "Vidensalliancer" eller "partnerskaber" støttes i [meddelelsen om innovation i EU](#) fra 2010, et af flagskibsinitiativerne i Europa 2020-strategien.

²² [Pilotprojekt for udvikling af videnpartnerskaber.](#)

²³ [Det europæiske retsinstitut.](#)

Under den nuværende finansielle ramme vil Kommissionen give uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU en saltvandsindsprøjtning ved at styrke den som en **prioritering** i sine eksisterende arbejdsprogrammer og benytte alle tilgængelige værktøjer **til at øge den økonomiske støtte**. Kommissionen vil aktivt, navnlig gennem sine **tilskud**, tilskynde til udviklingen af uddannelse, som er målrettet flere medlemsstater, i gældende EU-ret og nationale retssystemer²⁴. Tildelingskriterierne vil være fokuseret omkring udvikling af praktisk orienterede, omfattende og langsigtede projekter, som anvender aktive uddannelsesmetoder, skaber bæredygtige resultater og når ud til en stor målgruppe. Kommissionen vil også give adgang til uddannelsesmoduler om EU-ret som f.eks. dem, der er udviklet om EU's miljølovgivning.

Kommissionen arbejder desuden på at forbedre sammenhængen og stabiliteten i sine indkaldelser af forslag og på at give projektledere **lettere adgang til europæiske midler**. Kommissionen er i gang med at **vurdere, hvordan man fremmer Kroatiens²⁵, kandidatlandes, potentielle kandidatlandes og nabolandes deltagelse** i projekter om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU.

Europa-Kommissionen vil primært yde bistand til uddannelse inden for de eksisterende programmer for at støtte kvalitetsprojekter om uddannelse af retsvæsenets aktører i EU med en større europæisk virkning.

Under den nye flerårige finansielle ramme skal uddannelse af retsvæsenets aktører i EU prioriteres højt, og der skal ydes bistand til uddannelse af over 20 000 af retsvæsenets aktører om året inden 2020.

6. KONKLUSION

En forbedring af uddannelsen af retsvæsenets aktører er afgørende for at etablere et europæisk retsområde til gavn for enkeltpersoner og virksomheder. Europa-Kommissionen ønsker at udvikle uddannelsen af retsvæsenets aktører i EU ved at udbygge de nuværende, gennemprøvede aktiviteter og mulighederne i Lissabontraktaten.

Den fremtidige ordning for uddannelse af retsvæsenets aktører i EU vil blive baseret på foranstaltninger truffet af:

1. **medlemsstaterne:** udbygning af eksisterende styrker for at fremme uddannelsesaktiviteter udviklet af retsakademier eller juridiske erhverv omkring EU-ret
2. **partnere på europæisk plan:** styrket samarbejde, flere aktiviteter og udvekslinger, både via faglige organisationer på europæisk plan, uddannelsesudbydere og EJTN
3. **Europa-Kommissionen:** forøgelse af den økonomiske støtte til uddannelsesprojekter af høj kvalitet, fremme af sammenslutninger af retsakademier, hensigt om at uddanne 20 000 af retsvæsenets aktører i EU om året inden 2020 samt styrke anvendelsen af moderne teknologier, navnlig den europæiske e-Justice Portal.

²⁴ Ansøgninger fra notarer vil blive taget i betragtning, hvis de vedrører gældende EU-ret på de områder, hvor notarer udøver retslige aktiviteter.

²⁵ [Det Europæiske Råd af 24. juni 2011.](#)

Der er behov for et stærkt engagement for at sikre, at uddannelsen af retsvæsenets aktører når det kvalitetsniveau, som er nødvendigt for at skabe en ægte europæisk retskultur. Europa-Kommissionen opfordrer alle aktører til at træffe de fornødne foranstaltninger: Der skal tildeles budgetter, afsættes tid, udvikles incitamentter og indgås klare forpligtelser.

Europa-Kommissionen forventer, at disse kombinerede ambitiøse tiltag vil medføre, at over 700 000 af retsvæsenets aktører deltager i mindst et uddannelsesforløb eller mindst en udveksling inden 2020.